

**PNIOKI, KRZOKI, PTOKI
ŻYJĄ WŚRÓD NAS?**

**EWA
NOWEL**

SCENARIUSZ LEKCJI

Program nauczania języka polskiego dla szkoły branżowej I stopnia

opracowany w ramach projektu

„Tworzenie programów nauczania oraz scenariuszy lekcji i zajęć wchodzących w skład zestawów narzędzi edukacyjnych wspierających proces kształcenia ogólnego w zakresie kompetencji kluczowych uczniów niezbędnych do poruszania się na rynku pracy”

dofinansowanego ze środków Funduszy Europejskich w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, 2.10 Wysoka jakość systemu oświaty

WARSZAWA 2019

Redakcja merytoryczna – dr Jolanta Sawicka-Jurek
Recenzja merytoryczna – Bożena Świąch
dr Beata Rola
Jadwiga Iwanowska

Redakcja językowa i korekta – Editio

Projekt graficzny i projekt okładki – Editio

Skład i redakcja techniczna – Editio

Warszawa 2019
Ośrodek Rozwoju Edukacji
Aleje Ujazdowskie 28
00-478 Warszawa
www.ore.edu.pl

Publikacja jest rozpowszechniana na zasadach wolnej licencji Creative Commons –
Użycie niekomercyjne 4.0 Polska (CC-BY-NC).
<https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/deed.pl>

Temat:

Pnioki, krzoki, ptoki żyją wśród nas?

Adresat:

uczniowie SBI, kl. II

Etap edukacyjny:

III etap

Miejsce, czas:

pracownia komputerowa, 1 godz.

Cel główny:

kształtowanie umiejętności rozpoznawania odmian współczesnej polszczyzny.

Cele operacyjne:

Uczeń:

- rozpoznaje cechy ogólnopolskiej odmiany polszczyzny i cechy nienależące do tej odmiany;
- poszukując informacji, korzysta z komputera, z funkcji wyszukiwania zaawansowanego;
- rozumie rolę języka w kształtowaniu tożsamości człowieka.

Środki dydaktyczne:

komputer

ICT:

funkcja wyszukiwania zaawansowanego, zasoby Internetu

Formy pracy:

indywidualna, zbiorowa

Metody, techniki:

z użyciem technologii informacyjnych, problemowa

Opis lekcji:

Podanie tematu lekcji. Próba rozszyfrowania znaczeń wyrazów w nim zawartych. Podanie tytułu tekstu. Wyszukiwanie tekstu metodą wyszukiwania zaawansowanego. Rozmowa na temat zalet metody. Ciche czytanie tekstu Basi Grządziel. Próby głośnego czytania wyrazów, fraz. Próba translacji fragmentu *Pnioki, krzoki, ptoki*. Rozmowa sterowana: czy na podstawie tekstu można ustalić region, w którym mówi się tym językiem, jak znaleźć informacje na temat gwary śląskiej. Samodzielne próby uczniów i czytanie wyrazów, np. z wymową udźwięczniającą. Ustalenie rodowodu, np. o pochylonego, akcentu inicjalnego, połączone z mówieniem. Wyszukiwanie słownictwa, fraz należących do gwary śląskiej i wypowiedzianie ich na głos (która godzina – wela jest, kto – fto). Gromadzenie przykładów słownictwa z własnego regionu. Wnioski: kto z nas mówi po polsku? Zadanie domowe: Zgromadź informacje na temat języka twojego regionu.

Komentarz metodyczny

Lekcja łączy edukację językową z nabywaniem kompetencji cyfrowych. Rozwija świadomość językową i usprawnia metody wyszukiwania informacji w tekście. Zabawa w głośne czytanie słów i wiedza z zakresu fonetyki kierują uwagę na wymawianie, wyraźne mówienie. Wskazanie staropolskiego rodowodu gwary śląskiej, wspólnych zasobów (np. jest po ptokach) i rozwiązanie problemu: kto z nas mówi po polsku ma charakter wychowawczy. Uświadamia, że język jest organizmem żywym i ważną częścią kultury lokalnej. Uczeń ze SPE podejmuje próby czytania wyrazów gwarowych, dzieli się doświadczeniem w wypowiedzi: jak mówią ludzie w moim otoczeniu.